

Düşünen Sınıflar İçin Eğlenceli Öğretim Teknikleri

Uygulama Örnekli

Dr. Hüseyin ÇEVİK

Dr. Hüseyin ÇEVİK

DÜŞÜNEN SINIFLAR İÇİN EĞLENCİLİ ÖĞRETİM TEKNİKLERİ Uygulama Örnekli

ISBN 978-625-6357-99-0

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Nisan 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Kuyrukcu
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.
Çetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

*Değerli dostum
Prof. Dr. Ali ARSLAN'ın anısına...*

Dr. Huseyin ÇEVİK

Yazar 1979 Ankara doğumludur. İlk ve ortaöğrenimini Ankara'da tamamladı. 1999 yılında Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'nde yükseköğrenime başladı. Yükseköğrenimi tamamladığı 2003 yılında Bayburt'ta öğretmenliğe başladı. Yozgat ve Ankara'da öğretmen ve okul idarecisi olarak görev yaptı. 2013 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları Anabilim Dalında yüksek lisansını, 2020 yılında ise aynı anabilim dalında doktorasını tamamladı. Eğitim teknolojileri alanında kendini geliştirmek için doktora düzeyinde dersler aldı. Eğitim programını güncelleme çalışmalarında ve kitap komisyonlarında görev aldı. Bakanlığın düzenlediği birçok eğitim temalı çalışmaya katılarak katkıda bulundu. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmakta ve akademik çalışmalarına devam etmektedir.

E-mail: cevik1979@gmail.com

huseyin.cevik@beun.edu.tr

ORCID No: 0000-0001-8420-5481

ÖN SÖZ

Günümüz sınav sisteminde öğrencilerin bilişsel yönden gelişim sağlamaları ve sınavlarda başarı göstermeleri beklenmektedir. Duyuşsal alan ise genellikle göz ardı edilmektedir. Öğrencilerin duyuşsal olarak da derse hazır hale gelmeleri ve derse aktif olarak katılmaları öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin aktif olarak katıldığı öğrenme ortamları oluşturulmalı ve etkili olduğu düşünülen öğretim tekniklerine yer verilmelidir.

Öğrencilerin dersten keyif almalarını ve öğrenmeye değer vermelerini sağlamak, derse karşı motivasyon ve başarı duygularını artırmak, sosyal ve duyuşsal ihtiyaçlarının farkında olmak bir öğretmenin en önemli görevidir. Bir demirci soğuk bir demiri ne kadar dövse de demire şekil veremez. Ama demir ısıtılarak belli bir kıvama geldiğinde ona istediği şekli verebilir. Bir öğretmen öğrencisine saatlerce öğreteceği konuyu anlatsa da öğrencinin ilgisi az motivasyonu düşük ve öğrenci derse karşı olumlu bir tutum geliştirmemiş ise hiçbir şey öğretemeyebilir. Öğrencinin ruhsal yapısının öğrenime hazır olması gerekir. Aksi takdirde öğrenci duyuşsal olarak konuya hazır değil ise öğrencide kalıcı izli istedik davranış meydana gelmeyebilir.

Öğrencilerin öğrenirken dersten keyif alması ve keyif alırken aktif olarak eyleme geçmesi, bilgiyi organize etmesi, takım olarak çalışabilmesi, üretmesi, düşünmesi, sorması ve sorgulaması beklenmektedir. Günümüz dünyasında hayata eleştirel bir bakış açısıyla bakabilecek, önyargularıyla değil kaynaklardan aldığı bilgiyi mantık süzgecinden geçirerek doğru kararlar verebilecek, düşünen, soran, sorgulayan ve üreten bir nesil yetiştirmek için etkili öğretmenlere ihtiyaç vardır. Eğitim dünyasında etkili bir öğretmenin öğretim tekniklerini öğrenerek sınıf ortamında uygulaması gerekir. Bu kitaptaki grup çalışmaları ve aktif öğretim teknikleri ile derslerin daha keyif verici olacağı ve kitabın etkili öğretmen olma yolunda büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Kitabın pratik, uygulanabilir, yalın ve anlaşılır olması nedeniyle eğitimcilerin ilgisini çekeceği umut edilmektedir.

Kitapta Türkiye alanyazınında yeteri kadar yer almayan fakat kullanılması halinde etkili olacağı düşünülen yeni tekniklere ve alternatif uygulamalara yer verilmiştir. Kullanılan bazı öğretim teknikleri sınıfların genel yapısına uyarlanmıştır. Öğretim teknikleriyle ilgili örnek uygulamalara yer verilerek bu tekniklerin işlevsel olması amaçlanmıştır. Örnekler ağırlıklı olarak ilkökul ve ortaokul öğrencilerine uygulanarak verilmiştir. Bazı teknikler ise lise öğrencilerine yöneliktir. Ama teknikler güncellenerek eğitimin bütün kademelerinde kullanılabilir. Tekniklerin derste pratik bir şekilde kullanımına yardımcı olması için uygulama şablonları kitabın ekinde sunulmuştur. Böylece öğretmenler, çoğu etkinlikte fazla bir hazırlık

gerektirmeden ekteki uygulamaları çoğaltarak pratik bir şekilde öğrencilere uygulayabilir. Farklı kademelere ve derslerin amaçlarına göre etkinlikleri uyarlayabilir.

Kitabın birinci bölümünde grup çalışmalarının nasıl planlanacağı ve uygulanacağı ikinci bölümünde grup çalışmalarında kullanılacak etkin öğretim tekniklerine üçüncü bölümde eğitsel oyunlarla pekiştirme çalışmalarına dördüncü bölümde okuma, yazma, dinleme ve düşünme tekniklerine ve alternatif uygulamalara beşinci bölümde kavram öğretiminde etkin kullanılacak tekniklere son bölüm ise yararlı olduğu düşünülen özellikle değerlendirme çalışmalarında kullanılacak yeni nesil öğrenme araçlarına (web 2.0) değinilmiştir. Bu çalışmanın öğretmenlere ve öğretmen adaylarına öğrencileri motive eden, katılımlı, daha etkin bir öğretim ortamı oluşturmalarında rehberlik yapacağı düşünülmektedir. Kitapta sunulan grup çalışmaları ve aktif öğretim teknikleri ile derslerin daha keyif verici hale getirileceği, öğretmenlerimizin ve öğretmen adaylarımızın “etkin” ve “etkili” bir öğretmen olmalarına katkı sağlayacağı ümit edilmektedir.

Yetişmemde büyük emeği geçen ve yardımını hiç esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Tayyip DUMAN'a ve Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ'ye, bu kitabı hazırlamamda beni teşvik eden değerli dostlarım Doç. Dr. Şenol ORAKCI, Doç. Dr. Murat İNCE, Doç. Dr. Seyithan Demirdağ, Dr. Muhammet ÖZDEMİR ve Dr. Osman AKTAN'a, kitabın redaksiyonunu yapan eğitim uzmanı Yavuz ALTIN'a, yayınlanmasında destek olan Servet SARIKAYA'ya uygulamalarda yardımcı olan ve görüşlerini esirgemeyen değerli öğretmen arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Çalışmam için gerekli ortamı sağlayan ve anlayışıyla her zaman bana destek olan değerli eşim Zeliha ÇEVİK'e, aile saatlerinden ve oyun vakitlerinden fedakârlık yapan çocuklarım Taha Erdem, Salih Eren ve Fatma Erva'ya, yetişmemde büyük emeği geçen annem ve babama sonsuz teşekkür ederim.

Dr. Hüseyin ÇEVİK

ORCID No: 0000-0001-8420-5481

Ankara - 2023

İÇİNDEKİLER

Dr. Hüseyin ÇEVİK	iv
Ön Söz.....	v

1. BÖLÜM

GRUP ÇALIŞMALARININ PLANLANMASI VE ISINMA ETKİNLİKLERİ

Giriş.....	1
Grup	1
Grup Yapısı.....	2
Grup Büyüklüğü.....	2
Grup Oluşturma Etkinlikleri	3
Karış Kıpırdama Eşleş.....	3
Resimli Kartlarla Eşleş.....	3
Mevsimplere Göre Eşleş	3
Sayarak Eşleş	4
Kalem Seçerek Eşleş.....	4
Dev-Cüce Oyunu ile Eşleş.....	4
Çarkıfelek Oynayarak Eşleş	4
Kutu Açarak Eşleş	5
Öğrenme Gruplarında Rol Belirleme	5
Grup Isınma Etkinlikleri	5
Örümcek Ağı	6
Araştır Bul.....	7
Meyve Sepeti	8
Bingo.....	9
Alternatif Uygulama	10
Lideri Bul.....	11
Ördek Nerede?.....	11
Şapka	12
Renkli Şapkalar.....	12
Gizli Yeteneği Bul	12
Hangisi Doğru?.....	13
On iki Yüzlü Çokgen.....	14
Alternatif Uygulama	15
Gökkuşağı.....	16
Tanı Beni!	17
Ben Kimim?	18

Grup Üyelerine Zamanı Eşit Kullandırma Teknikleri.....	19
Ortadaki Kalemler	19
Elden Ele.....	19
Zaman Tutucu	20

2. BÖLÜM

GRUPLA ÖĞRETİM UYGULAMALARI

Giriş.....	21
İstasyon Tekniği.....	22
Yap-Boz (Jigsaw) Tekniği.....	24
Öğrenme Galerisi	27
Düşün Tartış Paylaş.....	34
Alternatif Uygulama.....	34
Dolaş Buluş Herkesle Konuş.....	37
Takım-Oyun-Turnuva (TOT).....	38

3. BÖLÜM

EĞİTSEL OYUNLAR

Giriş.....	45
Kavram Tombalası.....	46
Kart Eşleştirme	50
Kat Kat Renkli Top	51
İzleri Takip Et.....	52
Kartını Bul.....	52
Renkli Kartlar.....	55
Kese Kâğıdı.....	55
Kukla	57

4. BÖLÜM

ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ OKUMA - YAZMA - DİNLEME VE DÜŞÜNME UYGULAMALARI

Giriş.....	59
Yönlendirilmiş Okuma Çalışması (YOÇ)	59
Yönlendirilmiş Okuma-Dinleme Aktiviteleri ve Tablosu (YODA)	63
Metni Kodlayarak Okuma.....	68
Alternatif Uygulama	68
Terimden Tahmin Etme	72
Hikâye Haritası	73

Arkası Yarın.....	78
Çift Girişli Günlük.....	79
Cornell Not Tutma Tekniği.....	84
Üç Girişli Not Alma Tekniği.....	86
Kum Saati	89
Konuşma Biletleri.....	91
Soru Panosu	92
Soru Sepeti	93
Alternatif Uygulama	94
Analoji.....	94
Ders Kitaplarından Analoji Örnekleri.....	96
5N 1K	102
Alternatif Uygulama-1.....	105
Alternatif Uygulama-2.....	107
Bil - İste - Öğren (BİO).....	107
Altı Şapkalı Düşünme Tekniği.....	110
Alternatif Uygulama-1.....	115
Alternatif Uygulama-2	124
Düşünme Köşesi	126
Düşünme Panosu	126

5. BÖLÜM KAVRAM ÖĞRETİM ÇALIŞMALARI

Giriş.....	129
Kavram Haritaları.....	130
Zihin Haritaları.....	137
Fruyer Modeline Dayalı Kavram Öğretimi	144
Kavram Ağı (Semantik Ağ).....	148
Yapılandırılmış Grid.....	154
Tanılayıcı Dallanmış Ağaç (TDA).....	166
Balık Kılıcı (Ishikawa Diyagramı).....	171
V (VEE) Diyagramı	177

6. BÖLÜM WEB 2.0 EĞİTİM ARAÇLARI

Giriş.....	185
Kahoot.....	187
Socratic	195

Plickers.....	202
Quizizz.....	209
Uygulama Görselleri	217
Ekler.....	227
Kaynakça	271
Etkinlik Buldurusu.....	279

1. BÖLÜM

GRUP ÇALIŞMALARININ PLANLANMASI VE ISINMA ETKİNLİKLERİ

*Eğitimdir ki, bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk halinde yaşatır;
ya da esaret ve sefalete terk eder.*

M. Kemal ATATÜRK

GİRİŞ

Bruner'e göre bütün öğrencilerde öğrenme isteği vardır ve öğrenme içten güdülenme ile sağlanabilir. İçten güdülenmeye en güzel örnek ise meraktır. Bir diğer güdü ise başkalarıyla birlikte olma isteğidir. Bu güdü öğrencileri diğer öğrencilerle birlikte etkileşim içinde olmaya ve çalışmaya yöneltir (Fidan, 1996 s.91). Öğrenme ortamlarında öğrenme - öğretme sürecinin etkin kılınmasında öğretmen - öğrenci ve öğrenci - öğrenci etkileşiminin önemli bir yeri vardır. Öğrenciler arasındaki etkileşimin en üst düzeyde olduğu grup çalışmaları etkin olarak kullanıldığında öğrencilerde hem akademik hem de psikolojik ve sosyal olarak gelişim sağlanır (Yasul ve Samancı, 2015). Grup çalışmalarında öğrenci yardımlaşmayı, sorumluluk almayı, birlikte çalışmayı, sabırlı olmayı sosyalleşmeyi, bilgiyi paylaşmayı öğrenirken aynı zamanda hayata dönük hazırlanmaktadır. Dewey'e göre okul "hayata hazırlık değil, hayatın doğrudan doğruya kendisidir." Bu nedenle öğrencilerin hayata hazırlanmasında ve toplumsallaşmasında grup çalışmalarının önemli bir yeri vardır.

Grup çalışmalarının amacına ulaşması ve bu çalışmalardan maksimum verimin alınması için dikkat edilmesi gereken unsurlar vardır. Bu bölümde grubun tanımı yapılırken grup yapısı, büyüklüğü, grup oluştururken dikkat edilmesi gereken unsurlar, grup üyelerine zamanı kullandırma, gruplarda rol belirleme ve grup ısınma etkinliklerine yer verilmiştir.

GRUP

Grup; iki veya daha fazla öğrencinin ortak bir amaç için bir araya gelerek oluşturdukları topluluktur. Gruplarda öğrencilerin takım çalışması yapmaları

esastır. Gruptaki öğrenciler birbirleriyle etkileşir, birbirlerine yardımcı olur ve ortak bir ürün ortaya koyarlar (Açıkgöz & Ün, 2000; Kağıtçıbaşı, 1999).

Grup oluşturarak öğrenciler:

- Sorumluluk almayı ve bu sorumluluğu yerine getirmeyi,
- Birlik ve beraberlik içinde çalışmayı,
- İletişim becerisini geliştirmeyi,
- Duygularını kontrol etmeyi,
- Bilgiyi araştırarak daha kalıcı hale getirmeyi,
- Planlı iş yapmayı,
- Fikir alışverişinde bulunmayı öğrenir.

Grup çalışmalarına katılacak öğrencilerin sunum yapma özet çıkarma, okuma, yazama ve konuşma alanında belirli temel becerileri daha önceden edinmesi gerekir.

Grup Yapısı

Gruplar homojen veya heterojen olarak belirlenir. Homojen benzer özellikleri ifade ederken, heterojen farklı özellikleri ifade eder. Grup oluştururken gruplar arası denge önemlidir. Cinsiyet, kişisel özellik, başarı düzeyi, sosyoekonomik ve kültürel çeşitlilik grup oluşumunu etkileyen başlıca faktörlerdir. Özellikle sınıf heterojen bir yapıya sahipse yüksek başarılı öğrencilerin bir grupta ya da düşük başarılı öğrencilerin ayrı bir grupta olması grup çalışmasının da amacına ulaşmasını engelleyecektir. Bu nedenle bu tür sınıflarda grup oluşumunu etkileyen faktörler göz önüne alınarak gruplar oluşturulmalıdır. Öğrenci seviyeleri arasında dikkate değer farklılıklar varsa alt gruplar oluşturulur. Örneğin başarı düzeyi yüksek, orta ve düşük olan öğrencilerden alt gruplar oluşturulur. Her gruptan seçilecek öğrenci ile heterojen gruplar oluşur. Öğretmen seçimli olan bu gruplarda desteğe ihtiyacı olan öğrencilere fırsat tanınmış ve gruplar arasındaki denge sağlanmış olacaktır.

Öğrenci isteğiyle oluşturulan gruplarda ise homojen bir yapının olduğu görülür. Öğrenciler en sevdiği arkadaşlarıyla grup oluşturdukları için grup disiplini sağlanamayabilir. Gruplar arasında belirgin farklar oluşabilir. Ancak öğrenci isteği ile oluşturulan grupların daha uyumlu olacağı söylenebilir (Taşpınar 2012: 217).

Grup Büyüklüğü

Grup büyüklükleri işlenecek konuya göre ayarlanmalıdır. Grup büyüklüğü arttıkça grup içi etkileşim artar. Oluşturulan grupların büyüklüğüne göre tartış-

ma için verilen süre artırılmalıdır (Johnson & Johnson, 2013; Köse & Akılhoğlu, 2017).

Öğrencilerin devamlı aynı gruplarla çalışması sınıfta kutuplaşmalara neden olabilir. Bu nedenle grupların sürekli değişmesi kutuplaşmayı önleyeceği gibi öğrenciler arasındaki ilişkinin gelişimine katkı da bulunacaktır (Köse & Akılhoğlu, 2017: 104).

Öğrenci seviyeleri arasında dikkate değer farklılıklar yoksa gelişigüzel grup oluşturma etkinlikleri en kolay ve en etkili olan yöntemdir.

GRUP OLUŞTURMA ETKİNLİKLERİ

Gelişigüzel grup oluşturma etkinlikleri öğrencilerin grup oluştururken eğlenmelerine, sadece belli arkadaşlarıyla değil sınıftaki diğer arkadaşlarıyla da tanışmalarına ve kaynaşmalarına katkı sağlar. Grup oluşturma etkinlikleri aşağıda verilmiştir.

Karış Kıpırdama Eşleş

Öğretmen müzik eşliğinde sınıfta öğrencilerin karışık olarak dolaşmalarını ister. Öğrenciler sınıfta dolaşırken müzik kesilir ve birbirlerine en yakın öğrenciler ikili grup oluşturur. İkili gruba en yakın ikili grupla da dördü grup oluşturulabilir.

Resimli Kartlarla Eşleş

Oluşturulacak grup sayısı belirlenir. Beş grup oluşturulacağını ve her grupta dört öğrenci olacağını varsayalım. Kartlara dört farklı hayvan resmi, toplamda yirmi tane olacak şekilde ayarlanır. Bir A4 kağıdına sınıfa yetecek kadar resim sığdırılıp kart olarak kesilir ve öğrencilere dağıtılır. Kartlardaki balık, ördek, kedi ve penguen resimleri öğrencilere rastgele dağıtılır. Balık resmini alan öğrenciler birinci grup, ördek resmini alan öğrenciler ikinci grup, kedi resmini alan öğrenciler üçüncü grup, penguen resmini alan öğrenciler dördüncü grubu oluşturur. Böylece gruplar random (rastgele) yöntemiyle seçilmiş olur.

Mevsimplere Göre Eşleş

Sınıfın her köşesine mevsimlerden (İlkbahar-yaz-sonbahar-kış) birinin ismi verilir. Öğrencilerden doğum tarihlerine göre köşelerine geçmeleri ister. İlkbahar köşesine mart, nisan, mayıs doğumlu olanlar, yaz köşesine haziran, temmuz,

ağustos doğumlu olanlar, sonbahar köşesine eylül, ekim, kasım doğumlu olanlar ve kış köşesine aralık, ocak, şubat doğumlu olanlar geçer. Her mevsimden rastgele öğrenci seçilerek dörtlü gruplar oluşturulabilir (Köse & Akıllıoğlu, 2017: 101).

Sayarak Eşleş

Kaç grup oluşturulacağı ve her grupta kaç öğrenci olacağı belirlenir. Sınıf mevcudu yirmi olan bir sınıf dörderli gruplara ayrılarak beş grup oluşturulur. Sıranın başından başlanarak öğrencilerden 1'den 5'e kadar sırayla saymaları istenir. Beşten sonra tekrar birden saymaya başlanır. Sınıf böylece saymayı bitirir. Bir sayısını söyleyenler birinci grubu, iki sayısını söyleyenler ikinci grubu, üç sayısını söyleyenler üçüncü grubu, dört sayısını söyleyenler dördüncü grubu, beş sayısını söyleyenler ise beşinci grubu oluşturur.

Kalem Seçerek Eşleş

Öğretmen sınıf sayısı kadar renkli kalem getirir. Renk sayısı gruba seçilecek öğrenci sayısı kadar olmalıdır. Örneğin: sınıf mevcudu yirmi olan bir sınıfta dört grup oluşturulmak isteniyorsa kalemlikte beş tane kırmızı, beş tane mavi, beş tane siyah ve beş tane beyaz kalem olmalıdır. Öğrencilerden sırayla istedikleri renkteki bir kalemi seçmeleri istenir. Aynı renk kalemi seçen öğrenciler aynı grubu oluşturur.

Dev-Cüce Oyunu ile Eşleş

Öğretmen herkesin duyacağı şekilde “dev” diye bağırır. Öğrenciler hep birlikte ayağa kalkar. Sonra “cüce” diye bağırır ve tüm öğrenciler oturur. Öğretmen üst üste dev ya da cüce diyerek oyuncularını yanılır. Şaşıran öğrenci oyundan çıkarılır. Oyundan çıkan ilk dört öğrenci birinci grubu oyundan çıkan diğer dört öğrenci ikinci grubu ve oyundan çıkan öğrenciler sırayla diğer gruplar oluşturur.

Çarkıfelek Oynayarak Eşleş

Öğretmen oluşturacağı grup kadar renk belirler. Örneğin dört grup oluşturacaksa sarı – mavi – beyaz – kırmızı renkteki kartonları kart şeklinde keser. Kart yerine hayvan, çiçek vb. resimler de kullanılabilir. Yuvarlak bir daire eşit dilimlere pasta dilimi şeklinde bölünür. Her dilim farklı renk kartonla kaplanır veya farklı renge boyanır. Daire ortasından bir raptiye ile başka bir kartona tutturularak çarkıfelek şekline dönüştürülür. Kartonun üzerine ok işareti çizilerek çarkıfelek tamamlanmış olur. Hayvan, çiçek vb resimler kullanılacaksa daire dilimlerine

yapıştırılabilir. Öğrenci çarkifeleği çevirerek rengini belirler. Aynı rengi çeviren öğrenciler bir grup oluşturur. Aynı renk grup sayısından fazla çıkarsa çarkifelek tekrar çevirilir.

Kutu Açarak Eşleş

Sınıflarda akıllı tahta ve internet bağlantısı var ise web 2.0 aracı olan <https://wordwall.net> sitesinde kutu açarak grup oluşturma etkinlikleri kullanılabilir. Bu sitede ücretli dörderli ve beşerli grup oluşturma uygulamaları paylaşılmıştır. Aynı zamanda wordwall sitesinde grup oluşturma etkinlikleri ya da daha fazlası yapılabilir. Eğitimde kullanılacak siteler ile ilgili detaylı bilgiler “*Web 2.0 Eğitim Araçları*” başlığı altındadır.

ÖĞRENME GRUPLARINDA ROL BELİRLEME

Her grubun ortak bir amacı vardır. Her üye amaca ulaşılmasında bireysel sorumluluk üstlenir. Grup içerisinde görev dağılımları ve sorumluluklar eşit olarak dağıtılır. Grupta herhangi bir liderlik yoktur. Paylaşılmış liderlik vardır. (Taşpınar, 2017: 216-217). Grup üyeleri rollerini dönüşümlü olarak üstlenir. Gruptaki bütün öğrencilere görev verilir. Verilen görevlerle öğrenciler grup çalışmasına ısınmış olurlar. Bu roller aşağıdaki gibi basit bir şekilde verilebilir.

Sözcü: Çalışmanın bulgularını sınıfla paylaşır.

Teşvik eden: Gruptaki öğrencileri çalışmaya katılmaya ve cevap vermeye teşvik eder.

Soru soran: Yapılacak çalışmayı gruba anlatır.

Kontrol eden: Gruptaki öğrencilerin kendi sorumluluklarına odaklanmalarını sağlar.

Zaman tutan: Kalan zamanı takip eder ve gruptaki öğrencileri uyarır.

Yazıcı: Grup çalışmasının yazıya geçirilmesinde görev alır.

Gözlemci: Diğer gruplarla da iletişime geçerek ve gözlemleyerek gruba katkı sağlar (Crawford, Saul, Mathews & Makinster, 2005).

GRUP ISINMA ETKİNLİKLERİ

Grup ısınma etkinlikleri öğrencilerin grup arkadaşlarını daha iyi tanımasını ve onlarla daha iyi ilişkiler kurmasını sağlayan etkinliklerdir. Grup üyelerinin birbiriyle tanışması ve birbirlerine güvenmesi, uyumlu bir şekilde çalışabilmesi